

PROFIL NEPROFITNOG SEKTORA U SRBIJI

«Kada je društvo dobro,
i kada političari organizuju,
ekonomija pokriva, socijalna strana balansira,
i kultura harmonizuje, ne postoji
potreba za građanskim organizovanjem.»
(P. Harmont)

1. Nevladine organizacije i neprofitni sektor

Sve organizacije koje deluju u društvu možemo podeliti na državne organizacije (javni sektor) i nedržavne organizacije (privatni sektor). Nedržavne organizacije, koje pokreću građani na osnovu svoje privatne inicijative, su organizacije civilnog društva.

Ove nedržavne organizacije, opet možemo podeliti na profitne (komercijalne) i neprofitne (nekomercijalne). *Profitne* su one organizacije čije delovanje ima za cilj stvaranje profita i uvećavanje postojećeg kapitala (npr. preduzeća u privatnom vlasništvu). Za razliku od njih, *neprofitne organizacije*, su one koje ne stvaraju profit, ili ako ga stvaraju, ne ulažu ga u ponovno uvećanje kapitala već u različite druge društveno korisne aktivnosti i svrhe (npr. u humanitarne i dobrotvorne aktivnosti). Neprofitne organizacije nemaju za cilj uvećanje kapitala, čak i onda kad ostvaruju neku zaradu. Tu zaradu oni koriste za ulaganje u dalje dobrovoljne aktivnosti svojih organizacija.

Neprofitne organizacije može osnovati, pored samih građana i vlada, pa ih zato delimo na *vladine* (javne) i *nevladine* (privatne) neprofitne organizacije. Kada govorimo o organizacijama društva, onda se uvek govori o ovom drugom tipu neprofitnih organizacija - nevladinih. *Nevladine neprofitne organizacije* su autonomne i samostalne organizacije koje su osnovale grupe građana sa različitim motivima, interesima, ciljevima i potrebama. To su sve one organizacije koje nisu vladine (državne), iako i država ima svoje organizacije koje se bave rešavanjem sličnih problema, ali uz pomoć državnog aparata (organizovanjem, kontrolom i finansiranjem njihovih aktivnosti). Nevladine organizacije deluju drugačije od vladinih. Suštinu njihovog delovanja čini povezivanje pojedinaca bez posredovanja ili kontrole države, radi ostvarivanja nekog zajedničkog cilja ili afiniteta. One nastaju kao svojevrsna alternativa rešavanju mnogobrojnih problema na raznim poljima ljudskih delatnosti, koje ne uspevaju da reše ili ne rešavaju na zadovoljavajući način postojeće državne institucije i organizacije. Nevladine neprofitne organizacije se mogu podeliti na organizacije koje služe svim članovima društva i one koje služe samo članovima određenih društvenih grupa.

Organizacije koje služe svim članovima društva (javne uslužne organizacije), su npr. fondacije, humanitarne i dobrotvorne organizacije, savetodavne organizacije, organizacije za pružanje socijalnih usluga i sl. Organizacije koje služe samo članovima specifičnih grupa su razna profesionalna i stručna udruženja, klubovi, interesne grupe i savezi.

Delovanje svih ovih organizacija može biti samostalno ili zajedno sa drugim organizacijama, kada se stvaraju mreže ovih organizacija. Oblici viših udruživanja u okviru kojih mogu delovati ove organizacije su: koordinacije, savezi i pokreti. Povezano i umreženo delovanje nevladinih neprofitnih organizacija, institucija i ustanova u nekom društvu čini neprofitni sektor.

Komparativna istraživanja neprofitnog sektora pokazuju da će sledeća faza razvoja savremenih društava biti obeležena sve većim brojem uključivanja ovih organizacija u razne oblasti društvenog života. Neprofitne organizacije imaju

veliki značaj u socijalnoj politici razvijenih zemalja, naročito zbog toga što savremena glomazna država ne može da zadovolji sve potrebe građana, pa mnoge svoje programe prebacuje na neprofitni sektor gde se oni efikasnije ostvaruju. Na taj način neprofitni, nevladin sektor, postaje alternativa državnom sektoru, gdje se ljudi u kriznim situacijama oslanjaju na vlastite snage. Osim toga značaj ovih spontanih udruživanja građana oko rešavanja raznih privatnih i društvenih problema je i u tome, što se stvara mreža odnosa koji su nezavisni od države, koji čine civilno društvo i koji povećavaju participaciju građana i njihovu odgovornost za sebe i društvo u kojem žive.

2. Pojam NVO

U Srbiji, još uvek su u upotrebi stari termini za označavanje dobrovoljnih i neprofitnih organizacija: *društvene organizacije, udruženja građana*. Pod tim terminima ih poznaje i domaće zakonodavstvo. Međutim, iako pojma nevladine neprofitne organizacije nema u našem zakonodavstvu, rečnicima, leksikonima, ipak, oni sve više ulaze u upotrebu, i odomaćuju se u svakodnevnoj komunikaciji. To je naročito prisutno kod pojma nevladine organizacije, koji se sve više koristi, iako je, još uvek, kod većine građana, prisutno njegovo neshvatanje i tumačenje kao anti-vladine organizacije, što je uglavnom uslovljeno semantičkom sličnošću ovih pojmova. I statističari, koji vode evidenciju registrovanih organizacija, još uvek govore o društvenim organizacijama i udruženjima građana. Pored pojma nevladine organizacije u upotrebu ulaze i pojmovi: dobrovoljne, dobrotvorne, neprofitne, organizacije trećeg sektora.

2.1. Znacaj NVO

Nevladinim organizacijama se u svetu pridaje sve veći značaj. Gotovo da nema nekog društvenog problema u čije se rešavanje ne uključuju i nevladine organizacije. Komparativna istraživanja neprofitnog sektora pokazuju da će sledeća faza razvoja savremenih društava biti obeležena sve većim brojem uključivanja ovih organizacija u razne oblasti društvenog života. O tome svedoci i najnovije istraživanje pod naslovom Studija aktuelne i potencijalne uloge evropskih učesnika u naučnoj komunikaciji koje je sprovedla Fondacija IDIS za Evropsku komisiju («Study on the actual and potential role of European Actors in science communication _ NGOs potential mediators and amplifiers of scientific technological information»). Javno mnjenje ima sve veće poverenje prema neformalnim strukturama, nego prema tradicionalnim institucijama koje predstavljaju društvo (skole, crkva, univerziteti, političke partije itd.). Zbog toga se o nevladinim organizacijama govori i kao o »novim partnerima« državnih institucija.

Ovu potrebu partnerstva između nevladinih organizacija i institucija u rukovodjenju procesom razvoja priznaju i druga međunarodna tela kao što su Ujedinjene nacije. Uloga NVO u raznim konferencijama UN, Evropske unije, poslednjih godina je sve izrazitija. NVO na tim konferencijama imaju ulogu partnera, pa se tako te konferencije sastoje od dve konferencije koje teku paralelno (jednu čine vladine organizacije, a drugu nevladine). Npr. Bečka konferencija o ljudskim pravima (1993), Kairska konferencija o stanovništvu i demografskom razvoju (1994), Konferencija u Kopenhagenu o društvenom razvoju (1995), Pekinska konferencija o položaju žena (1995), Evropska konferencija o zaštiti životne sredine (1994, 1995, 1996) itd.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

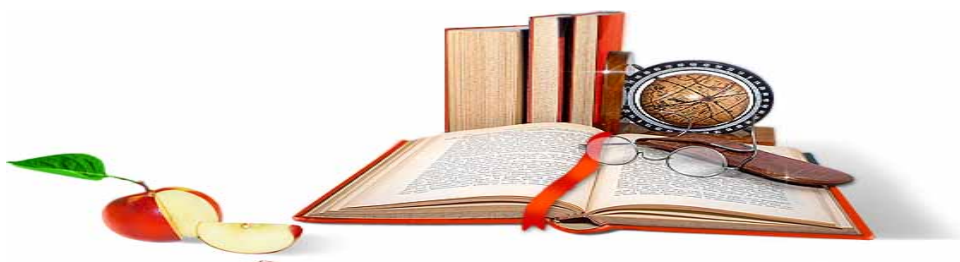
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com